

Vuurstenen en préhistorische vuursteenmijnbouw in Henegouwen

door M. G. Lefrancq, België

SUMMARY

The text of this lecture has not been delivered. Mr. Lefrancq mentioned the flint-layers near Spiennes (Belgium) and the excavation of prehistoric flintmines in the site of Petit Spiennes.

De tekst van deze lezing is niet ingeleverd. Spreker behandelde het voorkomen van vuursteen bij Spiennes (België) waar voor het eerst ondergrondse winning van vuursteen werd aangetoond (\pm 1870).

Het terrein Petit Spiennes is het werkterrein van de Société de Recherche Préhistorique en Hainaut.

Op diverse niveaus is hier vuursteen gewonnen. Uit vondsten van klopstenen en afslagen is gereconstrueerd dat ondergronds werktuigen werden vervaardigd. Ook worden in de opvulling holruimten van vergane houten werktuigen aangetroffen.

Naar de mening van de spreker werden de hakken niet ingesteeld gebruikt, maar uit de hand.

Gevonden werden een cirkelvormige krijtblok met zonnestraalachtige inkervingen, alsmede een op een mensenhoofd gelijkend stuk krijt.

DISCUSSIE NA DE LEZING VAN DE HEER M. G. LEFRANCQ

Vraag: W. M. Felder: Hoeveel schachten zijn in Spiennes aanwezig?

Antwoord: M. G. Lefrancq: Het terrein is 55 ha groot, de afstand tussen de schachten is \pm 10 m. Er zijn meer dan 2000 schachten, hiervan 800-1000 op het terrein Petit Spiennes.

Vraag: C. Roos: Er zijn kloppers gevonden in de nabijheid van bijna voltooide werktuigen. Valt een samenhang van de afslagen te constateren?

Antwoord: M. G. Lefrancq: Ja, de nucleus was niet te reconstrueren, maar de afslagen behoorden duidelijk bij elkaar.

Vraag: R. R. Newell: Zijn in de schachten werktuigen gevonden die bovengronds gebruikt werden?

Antwoord: M. G. Lefrancq: Ja, voorwerpen die met het dichtwerpen van de schachten mee naar de oppervlakte gekomen zijn.

Vraag: J. H. v. d. Linde: Gaat in op de opmerking van de spreker dat de hak niet ingesteeld was, maar uit de hand gebruikt zou zijn. Volgens de heer v. d. Linde is de arm niet krachtig genoeg voor de slagwerking.

Antwoord: M. G. Lefrancq: De kalk in Spiennes is niet hard. Rond de hak werd een stuk leer bevestigd waarmee ze in de hand werd vastgehouden.

Over dit punt ontstaat een zeer levendige discussie.

De heer J. Felder stelt dat er twee soorten stelen gebruikt zijn ondergronds:

- a. een korte steel, voor slagen vanuit de pols voor het ondergraven van de vuursteenknollen;
- b. een langere steel, voor slagen vanuit elleboog of schouder, voor het zwaardere werk. Een aantal discussiedeelnemers wijst op het beschadigen van de knokkels bij het werken met de hak in de hand.